

ZPRÁVA O JHP ŠKOLE V PUOKU – LEDEN 2018

Vážení přátelé,

ozýváme se Vám se zprávami z technické JHP školy v Puoku, později, než je obvyklé. V minulých letech jsme Vám vždy podávali informace v předvánočním čase. Jak však poznáte z dalších odstavců, snažili jsme se zjistit, zda a jak by zhoršení politické situace v Kambodži, ke kterému došlo v listopadu 2017, mohlo ovlivnit chod JHP školy.

Nejprve však dobré zprávy – a není jich málo.

Uplynulý rok ve škole

I v roce 2017 studovalo ve škole 45 mladých lidí, z toho 40 počítače a angličtinu, protože poptávka po těchto absolventech JHP stále roste. Už druhým rokem po sobě se podařilo celému ročníku bez jediné výjimky studium dokončit a našli si zaměstnání! To je na kambodžské poměry zcela mimořádná bilance. Navíc řada absolventů se dokáže

hned z počátku uplatnit i v náročnějších profesích turistického průmyslu, například na recepci hotelů. Také studenti krejčovství, kterých je nyní ročně jen okolo 5-7, jsou úspěšní, JHP například šije uniformy pro všech 5 základních škol pod patronátem Cambodian School Project (CSP). Celkem dosud JHP školu v 6 ročnících absolvovalo přes 200 mladých lidí, kterým škola podstatně zlepšila vyhlídky do života. Těchto úspěchů škola dosahuje také proto, že věnuje velkou pozornost soudržnosti a podpoře studentů ve všech fázích studia od nástupu přes průběh studia až po hledání zaměstnání a kontakty po absolvování. Na [tomto videu](#) je párty uspořádaná v únoru 2017 pro studenty po šesti týdnech po nástupu do školy, spolu s komentářem od Rogera Garmse, předsedy Cambodian School Project. Také na rok 2018 je znovu škola plně obsazena dalším ročníkem studentů. Roger do školy opět pojede v únoru na každoroční „vizitaci“, při které na místě zjistí další potřeby školy, probere je se Sarithem a Sophatem a bude pak hledat řešení pro další zlepšení běhu školy a podporu ze zahraničí. V roce 2017 škola učitelům zvýšila platy a zároveň jim založila penzijní spoření, na které jim ročně ukládá příspěvek ve výši jednoho měsíčního platu. Hledá další způsoby vylepšení výuky angličtiny, která je klíčovou dovedností při uplatnění absolventů. Zejména důležitá je na škole konverzace. CSP poskytla do školy k tomuto účelu nové učebnice, které bude naplno využívat nový ročník studentů v roce 2018.

Podle osobní zkušenosti z návštěvy Michaela a Vladimíry (viz níže) naráží škola na limity prostorové a ve vodním hospodářství, zejména pro pěstování na zahradě. Fotovoltaický systém přes den funguje, ale baterie již dožily, takže večer se svítí jen málo, a to na drahou elektřinu

z Thajska. Voda se proto přes den čerpá ze studně do nádrží, aby ji bylo možné použít večer. Přikoupit pozemky v okolí již nejde. Zahrada stále poskytuje určité množství zeleniny, papájí, koření, chová se drůbež a v rybníčku ryby, ale přesto je nutné vynakládat víc za nakupované potraviny. Hospodářství založené při JHP škole má nyní podle čerstvého sdělení Rogera další funkci. Zkušenosti a dovednosti s pěstováním plodin na zahradě a chovem ryb začala nyní

organizace Cambodian School Project přenášet do svých pěti základních škol v okolí. Za tím účelem najala dobrého pracovníka, který s tímto úkolem pomáhá Sarithovi.

JHP škola má **webové stránky vytvářené studenty** (<https://jhpskola.wordpress.com/>). Na fotce vlevo jsou studenti při úvodní hodině práce na webových stránkách. Osobní stránky studentů mají většinou jednoduchou podobu, ale někteří už pokročili. Jedné studentce to na webových stránkách obzvláště sluší <https://jhpskola.wordpress.com/chantha-touch/>.

Aby ne, když si oblékla slavnostní uniformu, kterou studenti krejčovství na škole ušili z příspěvku 500 USD, který pro školu vybraly rodiny Skalických a Provazníkových po své návštěvě koncem roku 2016! V těchto uniformách studenti šli na exkurzi do velkého hotelu v Siem Reapu, kde jim manažer

představil nároky zaměstnání v turistickém průmyslu.

Ze stručných životopisů studentů na jejich stránkách lze poznat, jak je JHP škola potřebná: mnozí ze studentů mají za sebou střední školu, tedy celkem 11 let studia, ale přesto jim teprve JHP škola otevírá možnosti k slušnému zaměstnání.

Ke škole se váží i zvláštní osobní příběhy. Do školy na začátku roku 2017 nastoupila také dosud zdaleka nejmladší, teprve 15letá dívka, která se po rozpadu rodiny ocitla bez domova a hrozilo jí odvěčení do Thajska. Z počátku se životem ve škole těžce zápasila (je na snímku třetí zprava) a

nebylo ji snadné socializovat. Ale díky osobní podpoře Saritha, Rogera a velmi činorodé spolužačky Sopheap (to je ta, co na videu zpívá) našla dívka ve škole „novou rodinu“ a nyní studuje počítače a angličtinu.

Naše aktivity, kontakty a věcná pomoc škole

V únoru 2017 znovu, jako po řadu předchozích let, podpořili školu pracovní návštěvou Michael Pondělíček a Vladimíra Šilhánková. Michael vede aktivity obecně prospěšné společnosti Civitas per Populi (<http://www.civitas-group.cz/>), která v minulých letech výrazně podpořila školu ziskem grantů České rozvojové agentury. Michael a Vladimíra přivezli do školy věcnou pomoc ve formě drobné elektroniky a jednoduchého zdravotnického materiálu (obvazy, léky na běžné zdravotní obtíže a drobná ošetření). Zároveň přivezli čerstvé informace o stavu a vyhlídkách školy, o kterých nás informovali na sněmu JHP v dubnu 2017. Škole jsou vždy značnou pomocí dobrovolníci, zvláště ti s pedagogickou zkušeností v obtížných mezinárodních podmínkách. Na konci června Dana Špinková zorganizovala tradiční veselý bazárek, který vynesl bezmála 10 tisíc Kč.

Nastolení nepokryté diktatury v Kambodži – co to znamená pro školu?

16. listopadu 2017 nejvyšší soud v Kambodži (kterému předsedal člen nejužšího vedení vládnoucí strany CPP) nařídil rozpustit opoziční stranu CNRP, která prosazovala více demokracie a lidských práv, včetně dostupného kvalitního vzdělání a která by bývala mohla vyhrát kambodžské parlamentní volby v roce 2018 (při

parlamentních volbách v roce 2013 i komunálních volbách v roce 2017 získala 44%). Všech 55 jejích poslanců a 489 krajských zastupitelů bylo zbaveno úřadů a velká část vedení pozatýkána. Kambodža se tím otevřeně stala diktaturou. Zatímco EU tento krok odsoudila a hrozí omezením rozvojové podpory pro Kambodžu, čínský ministr zahraničí naopak vyslovil vládnoucímu režimu podporu v jeho snaze „ochraňovat politickou stabilitu“.

Protože Sarith byl aktivním členem CNRP, utekl do Thajska. Po nějaké době se mu ale podařilo zjistit, že není na seznamu lidí, na které má režim spaden, a v tichosti se vrátil do Siem Reapu, kde, alespoň zatím, pokračuje bez potíží ve své nepolitické činnosti.

Roger a ostatní situaci pozorně sledují, ale zatím se zdá, že škola není v žádném přímém ohrožení. Školní budovy jsou v majetku neziskové organizace Khmer School Project, takže je nikdo nemůže prodat nebo používat na jiný účel než pro školu. Teoreticky by mohlo hrozit nebezpečí, že někdo z kruhů spojených s vládou by mohl chtít školu získat pro své účely. Pak by žádná právní ochrana nepomohla, jak se ukázalo na řadě případů, kdy vláda převzala nemovitě majetky poté, co jejich majitelům předepsala zcela vymyšlené dodatečné daně v astronomické výši a jim nezbylo, než majetek prodat. Ale JHP škola není v té kategorii majetků, po které velké

státní gangsterství pase. V okolí má škola velmi dobré vazby, tam zřejmě nebezpečí nehrozí. Jak Roger píše, „věříme, že jsme dost málo významní na to, abychom byli mimo hledáček finančních dravců“. I ve změněné situaci je v Kambodži turistický ruch nadále podporován, takže práce školy nadále plní svou důležitou roli pro mladé chudé Kambodžanky a Kambodžany. V budoucnosti můžou pro situaci chudých rodin v oblasti jezera Tonle Sap, kde se škola nachází, hrozit další problémy kvůli Čínou podporované výstavbě přehrad na Mekongu, které zřejmě omezí přítok do jezera v době dešťů a tím sníží množství ulovených ryb, které jsou podstatným zdrojem bílkovin pro nejchudší vesnické rodiny. Ceny ryb na trzích v posledních dvou letech prudce stouply. Proto také, jak jsme uvedli výše, se CSP snaží šířit zkušenosti získané s chovem ryb v rybníčku JHP školy do dalších škol a rodin prostřednictvím studentů.

Financování školy

Provoz školy se neobejde bez pomoci zvenčí. Od kambodžského státu nedostává škola žádné finance a žádný pozitivní výhled na změnu neexistuje. Studentům poskytuje vedle výuky také stravu (jejíž finanční náročnost stoupla, viz výše) a některým ubytování. Jak jsme již popsali, škola soustavně podporuje čerstvé absolventy včetně startovacího ubytování v Siem Reapu a pokračovacích kurzů angličtiny. Další výdaje jsou nutné na zvyšování kvalifikace učitelů, nákupy výukového softwaru, učebnic, obnovu počítačového a krejčovského vybavení, energie atd.

Každoročně jsme na tomto místě žádali o další konkrétní příspěvky. To nyní nečiníme ze dvou důvodů.

Jednak se v roce 2017 podařilo (díky mnoha věrným dárcům z Vašich řad, ale mimo jiné i díky jednomu opravdu velikému jednorázovému daru) shromáždit dostatek prostředků, takže jsme mohli plánovaných 8000 USD poslat do Kambodži ve čtyřech splátkách již do září. Díky Vaší vánoční a novoroční štědrosti máme nyní na kontě dalších asi 95 tisíc korun, což při dnešním silném kurzu koruny vůči USD dostačuje téměř na polovinu našeho ročního příspěvku ve prospěch školy.

Zadruhé jsme se s Rogerem dohodli, že si po určitém čase od výše uvedených politických změn vyjasníme, jak nadále do Kambodži bezpečně posílat peníze.

Všechny naše dosavadní příspěvky došly do školy a byly využity ve prospěch školy. Zatím pro blízkou budoucnost nepochybujeme, že budeme moci školu dále podporovat. O dalším vývoji Vás budeme informovat a se žádostí o další příspěvky se na Vás obrátíme někdy v průběhu tohoto roku.

Děkujeme mnohokrát za dosavadní podporu. Přejeme Vám, ať Vás spolupráce na dobrém díle nadále těší a posiluje i v nelehkých dobách.

Za spolek JHP škola

Marek Špínka a Ivan Fencel